

Məlum olduğu kimi, Davosda Dünya İqtisadi Forumunda iştirak edən Prezident İlham Əliyev qarşı tərəfin müraciəti əsasında Xorvatiya Respublikasının Baş naziri Andrey Plenkovich ilə görüşüb. Görüşdə ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi mövzusu öndə olub.

Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olduğu Davosda da etiraf edildi

Xorvatiyaya qaz ixracı Avropanın enerji təchizatında ölkəmizin rolunu daha da artırır

Azərbaycan Prezidenti və Xorvatiyanın Baş naziri iki ölkənin münasibətlərinin mövcud səviyyəsini yüksək qiymətləndirib, xüsusilə enerji sahəsində olan əməkdaşlığı qeyd ediblər.

Xatırladaq ki, keçən il sentyabrın 1-dən Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) Xorvatiyaya qaz təchizatına başlayıb. Bu barədə qurumun rəsmi saytında yer alan məlumatda bildirilib ki, Azərbaycan və Xorvatiya hökumətləri arasında mövcud olan uğurlu əməkdaşlıq nəticəsində qış mövsümü ərəfəsində Azərbaycan qazının PPD şirkəti və MET Qrup vasitəsilə Xorvatiyaya çatdırılması ölkəmizin Avropanın etibarlı enerji tərəfdaşı və qaz təchizatçısı kimi rolunu daha da möhkəmləndirir. Başqa sözlə, Azərbaycan və Xorvatiya arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətin-

də mühüm addım olan bu hadisə SOCAR-ın Avropa daxili bazarları üçün enerji mənbələrinin şəxələndirilməsi üzrə öhdəliyinə sadıqlığını nümayiş etdirməklə qitənin enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə xidmət edir.

Beləliklə, Xorvatiya Azərbaycan qazını alan 10-cu ölkə olub. Bir daha qeyd edək ki, qaz təchizatları sayəsində SOCAR öz ixrac istiqamətlərini şəxələndirməyə davam edir. İndi Azərbaycandan artıq 12 ölkə mavi yanacaq alır. Bunlar Gürcüstan, Türkiyə, İtaliya, Yunanıstan, Bolqarıstan, Rumıniya, Macarıstan, Serbiya, Sloveniya, Xorvatiya, Şimali Makedoniya və Slovakiyadır.

Slovakiya hələlik sonuncu id xalçıdır. Belə ki, keçən il dekabrın 1-dən SOCAR tərəfindən Slovakiyanın ən böyük dövlət enerji təchizatçısı olan SPP şirkətinə qaz təchi-

zatına başlanılıb. SOCAR-dan verilən məlumata görə, qaz təchizatı bu şirkət və SPP arasında qısamüddətli pilot müqavilə əsasında reallaşdırılan əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilir. Şirkətlər daha uzunmüddətli enerji tərəfdaşlığını inkişaf etdirməyi hədəfləyirlər.

Elə Davosda Azərbaycan Prezidentinin və Xorvatiyanın Baş nazirinin görüşündə də dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, hazırda ölkəmiz 10 Avropa ölkəsinə qaz ixrac edir, onlardan 8-i Avropa İttifaqına üzv ölkələrdir. Azərbaycan Avropa İttifaqı tərəfindən pan-Avropa enerji təchizatçısı kimi qiymətləndirilib. Həmçinin Azərbaycanın bu gün Xorvatiyanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol, ölkəmizdən Xorvatiyaya neft və qaz ixracı xüsusi vurğulanıb, qaz ixracının həcmnin artırılması perspektivləri müzakirə

olunub. Xorvatiyaya Azərbaycan qazının ixracı neçə illərdir gözlənilən bir hadisə idi. Bu məsələ iki ölkənin ali rəhbərliyinin qarşılıqlı səfərlərində, "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının hər il Bakıda keçirilən toplantılarında və digər tədbirlərdə daim gündəmdə olub.

Məsələn, 2018-ci il sentyabrın 6-da Xorvatiyaya rəsmi səfəri zamanı Prezident İlham Əliyev mətbuata bəyanatında demişdir: "Əlbəttə ki, bizim energetika sahəsində əməkdaşlığımız çox önəmlidir. Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi"nin icrası ilə çox fəal məşğuldur, bu nəhəng

layihənin təşəbbüskarı olmuşdur. Bu layihə 7 ölkəni birləşdirir, Bakıdan Avropaya qədər 3500 kilometr uzunluğunda qaz kəmərinin çəkilişini və Azərbaycanın nəhəng "Şahdəniz" yatağının işlənilməsinə nəzərdə tutur. Dörd seqmentdən ibarət olan bu layihə uğurla icra edilir. Bu ilin mayında "Cənub qaz dəhlizi"nin rəsmi açılışı olmuşdur. İyun ayında isə biz TANAP layihəsinin açılışını qeyd etdik. Beləliklə, əminəm ki, yaxın iki il ərzində Azərbaycan qazı ilk dəfə olaraq Avropa məkanına çatdırılacaq. Beləliklə, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə növbəti töhfə verəcək və Azərbaycan öz qaz potensialını daha da böyük həcmdə dünyaya, Avropaya təqdim edə bilər. Əlbəttə ki, Xorvatiya ilə bu sahədəki əməkdaşlıq çox önəmlidir. Bakıda dörd il ardıcılıqla "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət

Şurasının toplantıları keçirilir. Xorvatiya bu toplantılarda yüksək səviyyədə təmsil olunur. Bizim aramızda bu məsələ ilə bağlı memorandum da imzalanmışdır. İon-Adriatik qaz kəmərinin tikintisi ilə bağlı çox əhəmiyyətli danışıqlar aparılmaqdadır. Azərbaycanın qaz ehtiyatları çox böyükdür. Təsdiq edilmiş qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrdir. Bu onu göstərir ki, biz qaz hasilatının artırılması ilə bağlı əlavə addımlar atacağıq və ixrac coğrafiyasını da genişləndirmək fikrindəyik".

İndi bunlar reallıqdır, yəni ixrac coğrafiyamız genişləniб və bu proses davam edir. Üstəlik, qaz ixrac etdiyimiz ölkələr aldıkları yanacağın artırılmasını istəyirlər və bu cərgədə dost Xorvatiya da var.

Deyilənlərə əlavə edək ki, keçən il Azərbaycan Avropaya qısa və uzunmüddətli müqavilələr üzrə 12,9 milyard kubmetr təbii qaz ixrac edib. İlin son günü "Cənub qaz dəhlizi"nin Avropa qolu olan Trans-Adriatik Qaz Boru Kəmərinin (TAP) istifadəyə verilməsinin dörd ili tamam olub və bu xətlə qoca qitəyə göndərilən mavi yanacağın həcmi 42,8 milyard kubmetrə çatıb.

**Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"**